

روژه

یادداشت: «اینتکار یکجانبه» در موضوع هسته‌ای؟؛ ناصر هادیان

در موضوع هسته‌ای، دستگاه دیپلماتی ایران باید دست به یک «یتکار یکجانبه» اعتمادساز بزند. بدون آنکه بخواهد مایه‌ازا و امتیازی در قبال آن دریافت کند. این «اینتکار یکجانبه» اعتمادساز می‌تواند در هر یک از حوزه‌های شفاف‌سازی در برنامه هسته‌ای اقدامی در راستای ارتقای نظام راستی‌آزمایی یا عدم اعمال حتی از حقوقمان باشد. به‌طور مثال در یک اقدام یکجانبه ایران می‌تواند ۵۰۰کیلوگرم از اورانیوم غنی‌شده یا خلوص ۲۰ درصد خود را تبدیل به میله سوختی کند.

جمهوری اسلامی

سرمقاله: «قوه‌قضایه و افکار عمومی»

از روزی که در هفته گذشته خبر احکام دادگاه پرونده معروف بیمه منتشر شد، این سوال به اندان عمومی راه پیدا کرد که چرا خبری از متهم دانه‌درشت این پرونده یعنی آقای محمدرضا رحیمی معاون اول رییس‌جمهور سابق به افکار عمومی داده نشده و سخنی از وی در میان نیست؟ این سوال، از سال‌ها قبل در جلمه مطرح بود. پاسخی که به‌صورت غیررسمی به این سوال یا اعتراض داده می‌شد این بود که مصلحت نیست نام معاون اول رییس‌جمهور به‌عنوان متهم پرونده‌ای که فساد گسترده مالی در آن مطرح است بر سر زبان‌ها بیافتد و بهتر است رسیدگی به اتهام او به بعد از پایان یافتن مسوولیت وی موکول شود. این پاسخ، نتهن‌ها فی‌نفسه صحیح نبود بلکه عوارض منفی زیادی نیز داشت. از نظر قانون، فرقی میان مسوول و غیرمسوول وجود ندارد و طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران همه در برابر قانون یکسان هستند. نه ما و نه هیچ‌یک از آحاد مردم ایران دوست نداریم یکی از مسوولان ارشد دولتی کشورمان همواره زیر سؤال باشد و اتهام وی بر سر زبان‌ها بماند و تکرار شود.

برداشت ۱۶میلیاردتومان در روز آخر
از نهاد ریاست جمهوری خبر می‌رسد مبلغ یکصدوشصت‌میلیاردلر در آخرین روز دولت گذشته از حساب ریاست جمهوری برداشت شده است. مسوولان جدید نهاد در جریان پیگیری این اقدام به سرنخ‌هایی رسیدند که ممکن است در روزهای آینده به اطلاع عموم برسد. ایجاد دفاتر برای مسوولان سابق و تأسیس دانشگاه توسط آنان از جمله مواردی هستند که در فهرست این پیگیری‌ها قرار دارند.

سانسور فسنجانی در صداوسیما

روزنامه جمهوری‌اسلامی: در مراسم روز پزشک که در سالاروز ولادت دانشمند و حکیم ایرانی ابوعلی سینا یا حضور آیت‌الله هاشمی‌فسنجانی و دکتر قاضی‌زاده هاشمی وزیر بهداشت تشکیل شد، صداوسیما با حاشیه‌پردازی این مراسم از بخش کردن سخنرانی رییس‌جمع تشخیص مصلحت‌نظام خودداری کرد و حتی تلویزیون از نشان دادن چهره ایشان نیز طفره رفت!

کیم‌سان

سرمقاله: «سرپرست وزیر نیست!»؛ محمدصادق فقفوری

ناوشته پیداست که سرپرست اختیارات محدودتری در مقایسه با وزیر دارد، و به‌نوعی می‌توان گفت که سرپرست تنها مجری امور جاری وزارت‌خانه تحت سرپرستی خویش است. به‌عنوان نمونه- روسای دانشگاه‌ها تنها به پیشنهاد «وزیر» قابل عزل‌نصب هستند و چنین اختیاری برای سرپرست در نظر گرفته نشده- اگر محمود احمدی‌نژاد با اقداماتی سبب آزدگی مجلس می‌گردید، مجلس با سر گذراندن مصوبه‌ای با این قبیل اقدامات رییس‌جمهور وقت به مقابله بر می‌خاست، اکنون اگر بتوان با افزایش از انتصاب فردی که نتوانسته است اعتماد نمایندگان ملت را جلب نماید به‌عنوان ریاست سازمان میراث‌فرهنگی چشم‌پوشی نمود و آن را دهن‌کچی به رای نمایندگان ملت برنمزد، نمی‌توان از اقدامات قراقانونی یکی از عوامل فتنه در کسوت سرپرست وزارت علوم گذشت که تغییرات احتمالی روسای دانشگاه‌ها را استانه‌مهر و همچنین ملغی اعلام نمودن پذیرش پذیرفته‌شدگان بورس وزارت علوم- که طی یک فرآیند قانونی و منطبق با آیین‌نامه‌ها و قوانین مصوب صورت پذیرفته است- را نادیده نگاشتند. این نحوه از عملکرد شتاب‌زد، همچنان که قطعاً در رای اعتمادنمایندگان ملت به وزیر پیشنهادی جدید‌عوم در نظر گرفته خواهد شد.

تاریخ

یادداشت: «منافع شخصی ریشه مخالفت با توفیقی»؛ کمال‌الدین پیرموتن

کسانی که با آقای توفیقی برای وزارت علوم مشکل دارند ریشه این مخالفت‌ها در دانشگاه علامه است، چرا که بسیاری از این افراد بدون گذراندن ضوابط قانونی و علمی، کرسی هیأت علمی این دانشگاه را صاحب شدند که البته در دیگر دانشگاه‌ها نیز این مسأله وجود داشت و علامه تنها یک نمونه است. در حال حاضر در دانشگاه‌ها مشکلات زیادی داریم و برای حل آن باید عدلی از رویکردهای افراطی خود پرهیز کنند.

اطلاعات

یادداشت: «مرد فرهنگ و اعتدال در راس شورای شهر»؛ ناصر تهرانی

گذشته از منشی اعتدالی مسجدجامعی و اشراف کامل وی به خا‌ل‌های فرهنگی اجتماعی شهر تهران و طرح‌ها و برنامه‌های او برای رفع این معضلات، ارتباط نزدیک، دوستانه و صمیمانه وی با رییس و اغلب اعضای هیات‌وزیر نشان بخش بسیار موثری در مساعدت و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی کشور با شورای شهر و بالطبع شهرداری تهران ایفا خواهد کرد. مسجدجامعی- که گرچه در قطب‌بندی‌های رایج سیاسی و از افراد اصلاح‌طلب به شمار می‌آید، لیکن شهادت یکی از چهره‌های سیاسی اصولگرا در ارتباط با پایبندی مسجدجامعی به اصول شایسته توجه است. آقای مرتضی طلائی عضو شورای شهر تهران در مصاحبه با روزنامه «شرق» مورخ «۹۲/۳/۳۰ - در خصوص آقای مسجدجامعی گفت: «اصولگرایی در منحنی پایبندی به ولورها و ارزش‌ها و اخلاق است، از این منظر مسجدجامعی از بسیاری از اعضای اصولگرایی دارند، اصولگرا است.»

۴ فعالیت در حوزه زنان را چگونه و از چه تاریخی آغاز کردید و چه شد که با آقای روحانی همراه شدید و دیدگاه‌های ایشان درباره زنان را به جامعه منتقل کردید؟

بحث مطالبات زنان از همان دوره دانشجویی برایم حایز اهمیت بوده از جوانی یعنی همان زمان دانشجویی در آمریکا عضو انجمن اسلامی دانشجویان آمریکا- کانادا بودم. بعد از بازگشت به ایران پس از تشکیل دفتر امور زنان در دولت آقای هاشمی‌فسنجانی از اینجانب برای همکاری در بخش بین‌الملل دفتر دعوت بعمل آمد و حدود دوسال در این دفتر فعال بودم، اما بعد از مدتی احساس کردم که می‌توانم فعال‌تر باشم، به همین جهت انجمن همبستگی زنان را که یک سازمان «مردمنهاد» (NGO) بود،به دبیر کلی «خاتم فاطمه هاشمی» تأسیس کردم. با توجه به تجربه‌ای که از کار در این دفتر کسب کردم به این نتیجه رسیدم که لازم است دیدگاه نادرین و مغرضانه‌ای که در جهان نسبت به زنان مسلمان وجود دارد و آنان را افرادی بیسواد و دنباله‌رو قلمداد می‌کنند، تغییر یابد. ما پس از انقلاب دنبال این بودیم که این چهره را بارسازی کنیم. امام هم از این تصمیم حمایت می‌کردند و در سخنرانی‌هایشان بر این امر تأکید داشتند که زنان هم‌دوش با مردان در انقلاب سهم داشتند. بنابراین، حوزه زنان همیشه جزو خدغدغه‌هایم بوده هرچند در دانشگاه در رشته علوم سیاسی به تحصیل پرداختم.

۴ همکاری با آقای روحانی را چگونه آغاز کردید؟

در طول سال‌هایی که در حوزه زنان فعالیت می‌کردم وظایف اصلی خود را به‌عنوان یک مادر و همسر نیز انجام می‌دادم. میان آقای واعظی و آقای روحانی همواره ارتباط نزدیکی وجود داشت، اما از زمانی که آقای واعظی در مرکز تحقیقات استراتژیک مشغول به‌کار شدند، روابط میان آنان نزدیک‌تر شد و آنان شناخت خوبی از یکدیگر به‌دست آوردند. زمانی که آقای روحانی تصمیم گرفت نامزد ریاست‌جمهوری شوند از اینجانب دعوت کردند تا مسوولیت امور زنان را در ستاد انتخاباتی ایشان بپذیرم که من ابتدا به‌دلیل کار و مشغولیات فراوان و نیز بروز اشکال در امور خانه و رسیدگی به فرزندان در صورت اشتغال تماهوقت من و همسرمد در ستاد، این مسوولیت را نپذیرفتم، اما آقای روحانی می‌خواستند فردی این مسوولیت را بپذیرد که معتدل باشد و مایل‌ات برنگ جانی به چپ و راست نداشته باشد، البته یکی از دوستان خوب که از فعالان امور زنان نیز هستند: خاتم اشرف بروجردی معاون اسبق وزارت کشور نیز در معرفی من نقش داشتند. بالاخره چنین شد که من این مسوولیت را بپذیرفتم.

۴ فعالیت ستادی و انتخاباتی در حوزه زنان را چگونه شروع کردید؟

من در یک مقطع در دبیر‌خانه مجمع تشخیص نظام، فعالیت پژوهشی در حوزه سیاست‌های کلان زنان، خانواده و جوانان داشتم و به‌صورت مفصل در مورد زنان تحقیق پرداخته بودم. همچنین به آسیب‌های حوزه زنان در بخش‌های سیاست‌گذاری، ساختار و اجرا اشراف داشتم و با توجه به این پیشینه، در اولین گام دکتر روحانی از من یک برنامه در مورد زنان خواستند که من آخرین اطلاعات وضعیت موجود در حوزه زنان و اهداف و راهبردهای برنامه زنان را نوشتم و به ایشان ارائه دادم. ایشان خیلی خوب از این مطالب استفاده کردند و حق مطلب را بجا آوردند و در اکثر سخنرانی‌های انتخاباتی، با استفاده از این برنامه، دیدگاه‌های خود را نسبت به زنان در مردم در میان می‌گذاشتند. من پیش از این در نشست‌هایی که در مرکز تحقیقات استراتژیک برگزار می‌شد، شرکت می‌کردم و دیدگاه‌های ایشان را در حوزه‌های اجتماعی و سیاسی می‌پسنیدیم، با توجه به تجارب علمی و اجرایی و قدرت بیان و هوش و ذکاوت ایشان، معتقد بودم که در منظر هایشان محتوا برتر است و دیدیم که ایشان قوی‌تر از دیگران ظاهر شدند و حرف ایشان به دل مردم نشست.

۴ چه کسانی در ستاد آقای روحانی در حوزه زنان فعالیت می‌کردند؟
در آن زمان، هنگامی که به بانوان فعال در حوزه زنان پیشنهاد حضور در ستاد داده می‌شد، آنان قبول نمی‌کردند، لذا من از دوستانی که در دوره‌های قبل نیز در ستاد آقای هاشمی فعالیت داشتند و چند نفر از دانشجویان و استادان همکارم در دانشگاه دعوت به همکاری کردم. ضمناً ما در ستاد به‌دلیل کمبود شدید منابع مالی با مشکلات زیادی مواجه بودیم. من همیشه می‌گفتم: کاستی‌های موجود در ستاد باعث نزدیک‌دل‌ها می‌شود و به اعضا انرژی می‌دهد. همان‌گونه که خاوند در قرآن می‌فرماید در سختی‌ها انسان ساخته می‌شود. به‌دلیل همین سختی‌ها توانستم خالصانه در ستاد، کار کنم به گونه‌ای که حرف‌ها به دل مردم نشست. فکر می‌کردم واقعاً باید همراه کسی باشیم که بتواند در این حوزه تحول ایجاد کند و این مهم را باید به مردم منتقل کرد که رای‌شما به حساب می‌آید. حتماً بایدان هست که چقدر می‌نوشتم، بروید، رای بدهید؛ ما هر حال، ما‌وارد این حوزه شدیم و هرچه بیشتر به انتخابات نزدیک می‌شدیم، اقبال مردمی به آقای دکتر روحانی بیشتر می‌شد و انرژی بیشتری به ما داده می‌شد. با استقرار ستاد در ساختمانی در میدان هفت‌تیر کار‌ها در سه حوزه اطلاع‌رسانی از طریق سایت‌های فعال، ایجاد شبکه اجتماعی در تهران و استان‌ها به منظور تشویق قوت و جوانان برای شرکت در انتخابات و ارتباط با ستادهای استانی و تشکیل کمیته‌های زنان در استان‌ها شروع شد. کمیته‌های استانی نیز زنان شهرستان‌ها را فعال کرده بودند.

نکته جالب توجه اینکه در استان سیستان و بلوچستان رییس ستاد انتخاباتی دکتر روحانی یکی از بانوان دانشگاهی و اعضای حزب اعتدال و توسعه بود. در اینجا جا دارد از اعضای تماهوقت ستاد، آقایان دکتر امانی و قرائنی و همچنین پژوهش‌فر، غنیمی، پالک، فلاحتی، محمدی و بسیاری از دوستانی که در هفته‌های آخر به ما پیوستند سپاسگزاری کنم. همکاری این دوستان بسیار مفادقه بود به همین دلیل خوب به دل مخاطبان نشست.

۴ گروه زنان در ستاد انتخاباتی آقای روحانی چه کارهایی برای انتقال مطالبات زنان به ایشان داشتند؟

قبل از نگارش برنامه به آقای دکتر روحانی گفتم که می‌توانم تعدادی از بانوان را دعوت کنم تا با حوزه زنان و مسایل آن آشنا شوند و ببینید ما در چه حوزه‌هایی قدم برمی‌داریم و خواسته‌های زنان چیست. با وجود اینکه کار در حوزه زنان بسیار دشوار است، در اواسط اسفندماه از ۲۰ نفر از بانوان لعال برای این منظور دعوت کردم. جلسه خیلی خوبی با آقای دکتر روحانی بر گزار شد که بخشی از آن جلسه در فیلم انتخاباتی آقای روحانی به نمایش گذاشته شد. در آن جلسه، بانوان شرکت‌نمده بود، اضافه کردند، مثلاً در مسایل ۹۶ برنامه در فصل حمایت و توانمندسازی، گفته شده که به آسیب‌شناسی این حوزه و درحاشیه‌یون مسایل زنان پرداختند

سیاست

«داندیش» مشاور «روحانی» در زمان انتخابات:

زنان ایران رفع تبعیض می‌خواهند

طاهره ریاحی

پروین داداندیش، استاد دانشگاه و فعال حوزه زنان، رییس کمیته زنان و خانواده ستاد انتخاباتی حسن روحانی بود. او همسر واعظی وزیر ارتباطات و به‌واسطه همسرش با روحانی آشنا شده و در ستاد انتخاباتی حسن روحانی فعالیت کرده است. هرچند نام او برای معاونت زنان ریاست‌جمهوری مطرح شده، اما خودش می‌گوید تاکنون با او صحبتی در این رابطه نشده است. با این حال داداندیش کار گروهی را به خواسته رییس کمیته فرهنگی رییس جمهوری تشکیل داده و مطالبات و مشکلات زنان را طی گزارشی به دفتر ریاست‌جمهوری ارائه کرده است. او در این گفت‌وگو به تعریف اعتدال در حوزه زنان پرداخته و در مورد دیدگاه‌های دولت یازدهم در حوزه زنان مطالبی را عنوان می‌کند.

و به‌طور کلی، مشکلات و گله‌گذاری زیاد بود. آقای روحانی در پایان جلسه گفتند که من مثل شما ناامید نیستم و فکر می‌کنم مسایل قابل حل هستند. یکی از خلم‌ها در آن جلسه گفت مردم از دروغ و تزویر خسته شده‌اند و هرکس بتواند صداقت را به دل مردم بآرد، گداند، پیروز است و آقای دکتر روحانی ضمن تأیید بسیاری از نظرات شرکت‌کنندگان در جلسه، دیدگاه‌های مترقیانه‌ای نسبت به مسایل زنان بیان کردند. در فروردین ماه هم‌زمان با ایام وفات حضرت زهرا(س) ایشان در جلسای با حضور بسیاری از فعالان سیاسی و اعضای حزب اعتدال اعلام کلندیدائوری کردند. در این جلسه از طرف جامعه زنان سخنران کوتاهی داشتم و طی آن ضمن برشمردن فرصت‌ها و تهدیدات حوزه زنان و خانواده به صراحت گفتم که هنگام انتخابات بیشتر به مطالبات زنان توجه می‌شود، ما نیز از این فرصت برای طرح مطالبات جامعه زنان کشور استفاده‌می‌کنیم.

۴ پس از انتخابات چه کارهایی کردید و چه گام‌هایی برای زنان برداشته‌شد؟ چنددرصد از اعضا همچنان فالتند و در راستای آن اهداف عمل می‌کنند.
پس از پیروزی آقای دکتر روحانی، ایشان چهار کمیته تشکیل دادند و حدود ۲۰ کارگروه زیر نظر این چهارکمیته تشکیل شد. آقای روحانی در مصاحبه مطبوعه‌شان نیز به این موضوع اشاره کردند. با تشکیل کارگروه زنان، مسوولیت آن به اینجانب واگذار شد. در اجرای ماموریت کارگروه زنان با ستادهای استانی نیز همکاری کردیم.

۴ چه کسانی را و با چه معیارهایی، به این کارگروه دعوت کردید؟
من از پنج نفر از بانوانی که در امور زنان تجربه کاری داشتند و صاحب فکر و اندیشه در این عرصه بودند دعوت کردم تا به‌عنوان اعضای اصلی این کارگروه فعالیت کنند و با مردمنان و اصحاب رسانه و NGOها (سازمان‌های «مردمنهاد» یا «سمن») و نیز دختران جوان و انجمن‌های علمی جلسات تشکیل دادیم. نزدیک به ۲۰۰ نفر در این جلسات شرکت کردند. یکی از سؤالات اصلی این بود که اولین اقدام عملی دولت برای بهبود وضعیت بانوان به چه باید باشد؟ سؤالات دیگری از جمله: پنج مشکل عمده زنان در حوزه زنان و خانواده چیست؟ چه اقدام‌هایی برای حل این مشکلات پیشنهاد می‌کنید؟ و چه افرادی را برای تصدی دفتر امور زنان و مسوولیت‌های دیگر معرفی می‌کنید؟ استخراج پرسشنامه‌های تکمیل‌شده خیلی به ما کمک کرد. تقریباً ۱۳ عنوان مشکل عمده ۸۰ و ۷۰۰ راهکار مطرح شد که آنها را در ۱۱ عنوان دسته‌بندی کردیم. همین کار برای استان‌ها نیز انجام گرفت. خانم پالک رابط ستادهای استانی بودند. ایشان از گزارشات ۲۶ استان مسایل و مشکلات مربوط به زنان را استخراج کردند که روی نمودار قرار گرفت. در اینجا جا دارد از اعضای کمیته خانم‌ها شجاعی، نوبخت، لیلی بروجردی و پیشگاهی فرد و غنیمی صمیمانه ب‌همکاری و فعالیتشان سپاسگزاری کنم.

۴ در نشست‌ها چه موضوعاتی بررسی‌شد؟
قبل از نگارش برنامه دیدگاه کمیته‌هایی در بخش‌های فرهنگی، سیاسی، اقتصادی تشکیل و پیشنهادهای برنامه چهار ساله برای بهبودوضع زنان مکتوب شود. یکی از کمیته‌ها برنامه پنجم توسعه را بررسی کرد و یک متمم برای آن نوشت. این کمیته در چند جلسه با مسوولیت خاتم جلودارزاده و با حضور خاتم‌ها بختیار، رضایی، کفایتی، فقیهی، محمدی و دیگران قانون را مطالعه کردند و مسایلی را که به آنها پرداخته نشده بود، اضافه کردند، مثلاً در مسایل ۹۶ برنامه در فصل حمایت و توانمندسازی، گفته شده که

حره که مرد رییس خانواده است، تفکر و تصمیم‌گیری از زنان سلب می‌شود. البته این موضوع در خانواده‌ها حل شده است. الان زوج‌های جوان باهم تصمیم می‌گیرند. ولی فکر می‌کنم خشونت و سلطه هنوز وجود دارد چون فرهنگ آن از میان نرفته است.

۴ بیشترین مطالباتی که زنان از شما داشته‌اند، چه بوده است؟

بیشترین مطالبات زنان این بود که تبعیض‌ها بر داشته شود. در همه حوزه‌ها، مثل خانواده، قانون و مقررات، اشتغال، مسایل کارگری، در وزارت علوم، آموزش‌وپروزش، بانوان احساس تبعیض می‌کنند. همین سقف شیشه‌ای که این روز‌ها مطرح است. زنان با امید وارد ادارات می‌شوند و مدارجی را طی می‌کنند، اما دیگر بیشتر از آن نمی‌توانند بالاتر بروند و این احساس تبعیض را به آنان القا می‌کند. این احساس تبعیض باید با یک رشته اقدامات تا بین‌برود. خود خانم‌ها پیشنهاد دادند زنان در حوزه‌های تصمیم‌گیری حضور داشته باشند، چون خود این تبعیض‌ها را لمس کرده‌اند. یکی از راهکارهای رفع این تبعیض، حضور زنان در تصمیم‌گیری‌های مهم است. در حالی که اگر جایی سمتی هم به زنان داده می‌شود در حوزه‌های تصمیم‌ساز است نه تصمیم‌گیری. آقای دکتر روحانی علاوه بر اینکه در کابینه از دو الی سه خاتم در مسوولیت‌های عالی استفاده خواهند کرد، از وزرا خواست‌اند از خانم‌ها در سطوح مدیریتی مختلف استفاده کنند.

۴ چه حوزه‌هایی را حوزه تصمیم‌گیری می‌دانید؟

زنان باید در بخش‌های مدیریتی نقش فعالی داشته باشند، چون ریشم‌ها را می‌شناسند و درک می‌کنند. می‌بینید که بیشترین تصمیمات در جنگ‌ها توسط مردان گرفته می‌شود ولی بیشترین خسارات را زنان و کودکانشان دیدند. باید نگاه مادرانه وارد سیاست شود. مثلاً می‌گوییم زنان در مذاکره خیلی خوب هستند. در سخنوری و هنر و فرهنگ خوب هستند. باید در این حوزه‌ها از آنان استفاده کنیم. چه ایرادی دارد سخنگوی یک سازمان زن باشد یا مذاکره‌کننده خاتم داشته باشیم؟ یا یعنی استفاده از ظرفیت‌های نیمی از جمعیت فریخته کشورمان که با اهداف گوناگون ۱۲۰ساله کشور گامی همخوانی دارد.

۴ نظر شما درباره تفکیک جنسیتی چیست؟

همان تبعیضی که گفتم، تفکیک جنسیتی راه‌م‌دربر می‌گیرد. در دانشگاه‌ها احساس می‌کنند که این تفکیک‌ها تبعیض‌آمیز است. می‌خواهم بپرسم بچه‌های ما کجا باید مهارت‌های اجتماعی را کسب کنند. آیا مهارت‌های حل مسأله، مهارت‌های نه گفتن، مهارت اینکه در صورت قرار گرفتن در برابر یک موقعیت بحرانی، به واکنشی باید نشان داد در مدارس ما آموزش داده می‌شود؟ اگر این آموزش‌ها باشد دختران و پسران سپس در محیطی سالم و علمی و عمومی می‌توانند تجارب معاشرت با هم را داشته باشند، این محیط می‌تواند دانشگاه باشد. به هر حال، سر کلاس استاد و بزرگ‌تر هست. در محیط دانشگاه هم این ارتباطاتی می‌تواند برقرار شود ولی حریم‌ها نیز باید رعایت شود. به خاطر دارم که نوه حضرت امام تعریف می‌کرد وقتی امام مطلع شدند که دانشگاه‌ها دارند دیوار می‌کشند و در کلاس‌ها پرده می‌کشند، فوری مخالفت کردند و گفتند که این کار انجام نشود. خان‌ که ۳۰سال گذشته و واقعیت‌های بیرونی و پیشرفته‌ها بیشتر شده است. چرا باید به پله اول برگردیم. چرا یک دختر خوب تربیت نکنیم که وقتی در یک موقعیتی قرار می‌گیرد، نه بگوید، نامحرم را بشناسد، بتواند حریم خودش را حفظ کند و در عین حال به کسب دانش بپردازد، به‌جای اینکه بخواهیم دوش را حصار بکشیم.

۴ در بحث زنان و فمینیسم، تعریف خاصی از تعریف هویت زنان در کشور ایران اسلامی دارید؟ یا اگر آنطور که القا شده زنان مردانه رفتار کنند یا خود را از جامعه و زندگی اجتماعی زن نگاه دارند چنین از این تعریف است؟

این مسأله‌ها جزیشدن از اعتدال است. اینکه برای باشد دختری در شرایط اسروری بخواهد چنین انتخابی را کند، از اعتدال خارج شده است. اگر او آن سرمایه‌ای که خاوند به او داده است و آن لطافت و مهربانی را (برای اینکه بتواند مادر شود، باشد بخواهد نادیده بگیرد تا شغل داشته باشد، از اعتدال خارج شده است. اگر بتوانیم اخلاقی را در خانواده و جامعه ترویج کنیم، شرع مقدس را به‌طور واقعی نه به‌صورت افراط و تفریط، ترویج کنیم دختران و پسران باایمان و آگاه ما بهتر می‌توانند انتخاب کنند. انسان‌ها باید انتخابگر باشند. ما باید بتوانیم فرصت‌های مختلفی در اختیار زنان بگذاریم تا خودشان انتخاب کنند. انتخابگری را نباید از دختران بگیریم. معتمد خاوند زن را با تمام زیبایی‌اش آفریده تا نسل ادامه یابد ولی یک راهکار هم داده است. گفته است شما که می‌خواهید بایباید بیرون بروید پس بخوانید. کار کنید و خدمت کنید. جاذبه‌هایتان را ببوشانید. هم‌زمان که به دختران می‌گوید خودشان را ببوشانند به پسران هم می‌گوید که چشمشان را کنترل کنند. یک پسر مومن نباید به نساء محرم نگاه کند. اما او قرار است طوری «زده» شود که به مخاطب حساس شود و به لید باید برسد و به خودشان من رغبت پیدا کند.

۴ «تیرت» پیچید در مسأله‌هاول با چه «زیرتیر» موضوعش

«تیرت» پیچیری در صفحه‌اول با «زیرتیرت» موضوعش بیان شود، جا دارد.

۴ آیا خوب است که «تیرت»ی همه موضوع را برساند؟

اگر خبری را رویکرد «What» باشند، بلکه موضوع آنقدر برای مردم جذاب است که بروند و مطلب را تا آخر بخوانند.

۴ به نظر می‌رسد در انتخاب تیرت برای یادداشت و مقاله حساسیت زیادی وجود ندارد در حالی که خود این موضوع هم بسیار مهم است. اهمیت «تیرت» در یادداشت و مقاله تا چه اندازه است؟

قطعاً، یادداشت رویاده‌محور است، «تیرت» در آن گاهی اوقات از متن و گاهی همه متن‌های یادداشت انتخاب می‌شود. «تیرت» در یادداشت و مقاله تابع این دو عنصر است: اول اینکه اگر سوزه را تحلیلی کار کرده‌ایم، «تیرت» ما هم تحلیلی است؛ دوم اینکه این «تیرت» تحلیلی حتما باید یک حرف تازه داشته باشد. «تیرت» یادداشت و مقاله، برای س از واقعه است.

۴ به نظر شما بهترین شیوه آموزش «تیرت‌نویسی» به روزنامه‌نگاران چیست؟

معتمد که باید روزنامه‌نگاران را فرمی تقسیم‌بندی کنیم، یعنی خبری، گزارشی و صاحب‌های و یکبار هم سرویسی و موضوعی این کار را انجام دهیم؛ بعد کلاس‌های تخصصی برگزار کنیم. قدم دیگر هم این است که نشست‌های کاربردی در رسانه‌ها داشته باشیم.

ادامه از صفحه ۱۰

«تیرت» قله روزنامه‌نگاری است

۴ در میان تعاریف گوناگونی که برای تیرت مطرح شده است، شما بهترین تعریف برای «تیرت» را کدام تعریف‌می‌دانید؟

آنچه دیده شود، خوانده شود، فهمیده شود، «عبارت» است؛ آنچه دیده شود، خوانده نشود، فهمیده شود، «تیرت» است. این تفاوت «تیرت» با متن نشان می‌دهد که «تیرت» قله روزنامه‌نگاری است.

۴ «تیرت» غلط هم داریم؟

«تیرت» غلط زمانی است که به تناسب فرمش تیتیری نامرتبسط را برای آن انتخاب کنیم. مثلاً زمانی که از اول تا آخر «خبری» و بنویسم و در نهایت برایش «تیرت» تمثیلی انتخاب کنیم، خوب طبیعی است که این یک انتخاب غلط است. «خوزه لئون» در دانشگاه مادرید تحقیق جالبی انجام داده است که من در کتابم آورده‌ام او به یک‌عده متنی را می‌دهد، «تیرت‌اش را برمی‌دارد و می‌گوید که بخوانید؛ به یک‌عده دیگر نه متن را می‌دهد و نه «تیرت»، تنها لید را در اختیارشان می‌گذارد؛ به سه عده دیگر تنها «تیرت» را می‌دهد، بدون لید و متن؛ به گروه آخر هم «تیرت» و متن و لید را کامل می‌دهد؛ پرسشنامه‌ای هم در اختیارشان قرار می‌دهد که برداشتنشان را از مومن کند؛ «خوزه لئون» در این آزمایش به این نتیجه می‌رسد که کسانی که به‌تنهایی «تیرت» را خوانده بودند، دیدگاه متفاوتی با سه گروه دیگر داشته‌اند؛ این نشان می‌دهد که «تیرت» به‌تنهایی می‌تواند جهت دهد. ما «تیرت» دقیق و غیردقیق داریم و «تیرت» رسا و نارسا.

۴ «تیرت» باید فعل داشته باشد؟

«تیرت» خوب وقتی که به توصیف می‌رسد، در مواردی فعل مضارع آن را زی‌ما می‌کند؛ وقتی هم که خبر می‌خواهد گفته شود، فعل استحکام به «تیرت» می‌دهد. وقتی که از ساختار خبری فاصله می‌گیریم، می‌توانیم به تناسب انتخاب کنیم که برای تیرت فعل بگذاریم یا نگذاریم.

۴ یعنی اگر خبری باشد، بهتر است که فعل داشته باشد؟

بهر است، اما الزام نیست.

۴ «تیرت» خوب «تیرت»ی است که کوتاه باشد؟
«تیرت»، «تیرت»ی است که کوتاه باشد، اما رسا هم باشد؛ در مواردی بخشی از کوتاهی «تیرت» با عکس جبران می‌شود؛ آنقدر «تیرت» کوتاه می‌شود که بقیه‌اش را عکس برساند. من ۲۸سب «تیرت» یک کلمه‌ای و دوکلمه‌ای برای حادثه (۱۱ سپتامبر) دهم؛ «تیرت»‌هایی مثل «شمارش معکوس»، «همین هفته»، «انفجار» و بقیه پیام را عکس منتقل می‌کرد.

۴ بدون «روتیرت» و «زیرتیرت»؟
یعنی‌هایش را بله.

۴ یعنی اگر عکس نباشد، «روتیرت» و «زیرتیرت» می‌تواند، تیرت یک کلمه‌ای را کامل کند؟

می‌تواند؛ در صورتی که مردم بافراصله با آن یک‌کلمه به موضوع برسند؛ چون «تیرت» بدون «روتیرت» و «زیرتیرت» باید بتواند ایفای نقش کند و معنایش را برساند.

۴ یعنی اگر جلو «روتیرت» و «زیرتیرت» را بگیریم، باید معنا دهد؟

یاید بتواند؛ اول اینکه باید معنادهد، اگر کامل هم معنا را نرساند، ما احساس کنیم که مخاطب تصویری در ذهن خود دارد، که بدون «روتیرت» و «زیرتیرت» مقصود ما رسانده می‌شود؛ اگر در این موضوع تردید کردیم، باید «تیرت» از کوتاهی‌اش جدا شود.

۴ در واقع درست این است که بدون «روتیرت» و «زیرتیرت» معنایش را برساند؟

بله، درست این است؛ اما گاهی اوقات به‌دلیل آنکه ممکن است موضوع در ذهن مردم نقش نیستمایش، یا باید از عکس استفاده کنیم، یا از آوردن فکت موردنظر «روتیرت» و «زیرتیرت» منصرف شویم و در خود «تیرت» بیاوریم.

این روز‌ها که مردم شب قبل از چاپ روزنامه‌ها، از خبرها اطلاع دارند، این موضوع یعنی تیرت کوتاه و یک کلمه‌ای درک می‌شود؛ اما برای یک متن فیچری چه باید کرد؟

در گزارش یا فیچر روزنامه‌نگار می‌خواهد که خواننده را به‌دنبال خود بکشد و قصد ندارد که همه‌چیز را او دهد؛ قرار است طوری «تیرت» زده شود، که مخاطب حساس شود و به لید باید برسد و به خودشان من رغبت پیدا کند.

۴ «تیرت» پیچید در مسأله‌هاول با چه «زیرتیرت» موضوعش

«تیرت» پیچیری در صفحه‌اول با «زیرتیرت» موضوعش بیان شود، جا دارد.

۴ آیا خوب است که «تیرت»ی همه موضوع را برساند؟

اگر خبری را رویکرد «What» باشند، بلکه موضوع آنقدر برای مردم جذاب است که بروند و مطلب را تا آخر بخوانند.

۴ به نظر می‌رسد در انتخاب تیرت برای یادداشت و مقاله حساسیت زیادی وجود ندارد در حالی که خود این موضوع هم بسیار مهم است. اهمیت «تیرت» در یادداشت و مقاله تا چه اندازه است؟

قطعاً، یادداشت رویاده‌محور است، «تیرت» در آن گاهی اوقات از متن و گاهی همه متن‌های یادداشت انتخاب می‌شود. «تیرت» در یادداشت و مقاله تابع این دو عنصر است: اول اینکه اگر سوزه را تحلیلی کار کرده‌ایم، «تیرت» ما هم تحلیلی است؛ دوم اینکه این «تیرت» تحلیلی حتما باید یک حرف تازه داشته باشد. «تیرت» یادداشت و مقاله، برای س از واقعه است.

۴ به نظر شما بهترین شیوه آموزش «تیرت‌نویسی» به روزنامه‌نگاران چیست؟

معتمد که باید روزنامه‌نگاران را فرمی تقسیم‌بندی کنیم، یعنی خبری، گزارشی و صاحب‌های و یکبار هم سرویسی و موضوعی این کار را انجام دهیم؛ بعد کلاس‌های تخصصی برگزار کنیم. قدم دیگر هم این است که نشست‌های کاربردی در رسانه‌ها داشته باشیم.